

RS AU § 217 Medborgardialog för att förankra översiktsplan 2040

Ärendenummer: RS 2025/186

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att upphäva tidigare beslut om att genomföra medborgarsamtal under 2025 för att förankra Översiktsplan Gotland 2040 (RS 2025-03-04, § 98).
- Regionstyrelsen beslutar att under kvartal 3 och 4 2025 utökas befintligt koncept med Förbättringsdialoger i serviceorterna inom ramen för Region Gotlands Arbetsmodell för landsbygdsutveckling med utökad bemanning från övriga berörda förvaltningar och berörda förtroendevalda.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutar att upphäva tidigare beslut i ärende (RS 2025/186, 2025-03-04) om att genomföra medborgarsamtal under 2025 för att förankra Översiktsplan Gotland 2040 och att skapa ett långsiktigt dialogkoncept för förbättrad samverkan mellan Region Gotland och medborgare. Bakgrunden till det är att samhällsbyggnadsförvaltningen som ansvarig förvaltning inte har ekonomiska eller personella resurser att leda och genomföra det som tidigare beslutats av regionstyrelsen.

För att möta regionstyrelsens strävan föreslår regionstyrelseförvaltningen i stället ett annat upplägg för att uppnå syftet med att stärka långsiktigt dialogkoncept mellan Region Gotland och medborgare i serviceområden samt informera om Översiktsplan Gotland 2040 för det specifika området.

Region Gotland genomför förbättringsdialoger löpande med utvecklingsaktörer i serviceorter/områden inom ramen för genomförande av Arbetsmodell för landsbygdsutveckling. I förbättringsdialogerna deltar Region Gotland med den interna arbetsgruppen som heter *Landsbyggsverkstaden* med funktioner från regionstyrelseförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och teknikförvaltningen och en större grupp lokala utvecklingsaktörer.

Dialogerna handlar om att utgå från platsens egna identifierade utvecklingsmöjligheter, som de sammanställs i lokala utvecklingsplaner och tillsammans pratas om förutsättningar för utveckling. Förslag till beslut är att förtroendevalda och representanter från övriga berörda förvaltningar deltar i planerade *Förbättringsdialoger* under kvartal 3 och 4 2025. *Förbättringsdialoger* sker enligt plan under hösten 2025 i orterna Hemse, Burgsvik/Storsudret och Fårösund/Fårösundstrakten. Roma och Östergarnslandet har haft dialog våren 2025. Slite och Klintehamn står i tur.

Beslutet kommer att kräva resurser från regionstyrelseförvaltningen som inte finns med i förvaltningen ursprungliga planering. Regionstyrelseförvaltningen

kommer därför att behöva omprioritera resurser inom ram, inom områden som projektledning och kommunikation.

Under samma tidsperiod sammanställer regionstyrelseförvaltningen en utvärdering av nuvarande verktyg i Arbetsmodell för landsbygdsutveckling till regionstyrelsen samt arbetar med uppdrag från regionstyrelsen (2025-05-26, § 264 i ärende RS 2025/581):

Under förutsättning att regionfullmäktige beslutar om budget i enlighet med äskandet i ärendet får regiondirektören i uppdrag att i samverkan med lokala utvecklingsaktörer, GUBIS, Hela Sverige ska leva och Svenske Handel Gotland, utforma samverkansformer för landsbygdsutveckling där Byggsam-modellen kan vara ett alternativ. Samverkansformerna ska stärka det utvecklingsarbete som redan pågår i det gotländska civilsamhället. Uppdraget återrapporteras till regionstyrelsen i november 2025.

Bedömning

Förvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut är att Region Gotlands arbetsmodell för landsbygdsutveckling bidrar till att uppnå följande mål och inriktningar:

Regional utvecklingsstrategi – Vårt Gotland 2040:

- En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor och
- god beredskap och god förmåga att hantera samhällsstörningar.

Genomförandeprogrammet Näringslivets förutsättningar och innovation 2022–2027
mål 7:

- Det finns goda förutsättningar för hållbar platsutveckling i bygder över hela Gotland.

Grundläggande för att identifierade områden i *Regionalt serviceprogram 2030* ska komma på plats. Dessa områden är att:

- stärka det lokala engagemanget,
- skapa mötesplatser och nätverk för att skapa samhandling,
- stärka landsbygdsutvecklingsfrågornas roll i regional planering,
- stärka servicegivare med kompetens och rådgivning.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef samhällsplanering, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-06-30
Regionstyrelsen 2025-03-04, § 98